

3.3 รายงานผู้ตรวจสอบกิจการ ปี 2566

รายงานการตรวจสอบกิจการ

สหกรณ์ออมทรัพย์ธุรกิจก๊าซ ปตท. จำกัด

สำหรับปีทางบัญชีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2566

เรียน ที่ประชุมใหญ่สหกรณ์ออมทรัพย์ธุรกิจก๊าซ ปตท. จำกัด

ตามที่ ที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2565 เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2565 ได้มีมติรับรองการเลือกตั้งให้นายประมวล จำปาทอง, นายพิพัฒน์ ทรงอักษร และ นายบวรกฤษฎี ฉากพิมายทิวกุล เป็นผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ธุรกิจก๊าซ ปตท. จำกัด ประจำปีบัญชี 2566-2567 สำหรับปีทางบัญชีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2566 คณะผู้ตรวจสอบกิจการได้เข้าตรวจสอบกิจการประจำเดือน 12 ครั้ง สุ่มตรวจโดยไม่แจ้งล่วงหน้า 1 ครั้ง ตรวจสอบและร่วมประชุมกับคณะกรรมการฯ 3 ครั้ง ได้เข้าร่วมประชุมรายงานผลการตรวจสอบต่อคณะกรรมการดำเนินการเป็นประจำทุกเดือน คณะผู้ตรวจสอบกิจการขอรายงานผลการตรวจสอบประจำปีโดยสรุปดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการตรวจสอบ

- 1.1 เพื่อตรวจสอบการบริหารงานของคณะกรรมการฯ ตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง และมติที่ประชุม
- 1.2 เพื่อตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการบัญชี การเงินและการลงทุน
- 1.3 เพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนและการใช้เงินตามงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ขอบเขตการตรวจสอบ

- 2.1 ตรวจสอบความถูกต้องของรายงานทางการเงิน การบันทึกบัญชีเพื่อให้เป็นไปตามแบบและรายการที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด
- 2.2 สอบทานการประเมินการควบคุมภายในและการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลระบบสารสนเทศของสหกรณ์
- 2.3 ตรวจสอบและสอบทานระบบการควบคุมดูแลทรัพย์สินของสหกรณ์ตามระเบียบและข้อบังคับสหกรณ์ฯ
- 2.4 สอบทานระบบการปฏิบัติงานของสหกรณ์ เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ข้อบังคับ ระเบียบของสหกรณ์และมติที่ประชุม รวมถึงคำสั่งของส่วนราชการที่กำกับดูแลกำหนดให้ต้องปฏิบัติ
- 2.5 ประเมินความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินงานของคณะกรรมการดำเนินการ
- 2.6 ตรวจสอบการบริหารความเสี่ยง การวางกลยุทธ์ด้านการบริหารความเสี่ยงสอดคล้องกับนโยบายการบริหารความเสี่ยงเป็นไปตามนโยบายที่กำหนดไว้
- 2.7 ตรวจสอบการบริหารสินเชื่อประเภทต่าง ๆ ของสหกรณ์ให้เป็นไปตามนโยบายด้านสินเชื่อ การวางกลยุทธ์และระบบปฏิบัติการเป็นไปตามนโยบายด้านสินเชื่อ
- 2.8 ตรวจสอบการบริหารงานด้านการลงทุน ให้อยู่ภายใต้นโยบายที่กำหนดไว้และเป็นไปตามกฎหมายสหกรณ์ และดำเนินการภายใต้เกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง
- 2.9 ตรวจสอบการบริหารสภาพคล่อง การกำหนดคนโยบายหรือแผนงานในการควบคุมการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องของสหกรณ์ฯ

3. ผลการตรวจสอบและข้อเสนอแนะที่นำเสนอคณะกรรมการพิจารณา

3.1 ด้านบัญชีและการเงิน

สหกรณ์มีการบันทึกบัญชีเป็นไปตามแบบและรายการที่นายทะเบียนกำหนด การสุ่มตรวจเอกสารประกอบการบันทึกบัญชีพบว่าถูกต้องและครบถ้วน

การตั้งค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญและการตัดจำหน่ายหนี้สูญจากบัญชีลูกหนี้ สอดคล้องกับระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ กล่าวคือเป็นหนี้ที่มีลักษณะตามที่ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์กำหนด โดยก่อนจะตัดหนี้สูญลูกหนี้ได้มีการตั้งค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญไว้เต็มตามจำนวนแล้ว ณ วันสิ้นปีทางบัญชี โดยผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการดำเนินการก่อนการนำเสนอที่ประชุมใหญ่พิจารณาอนุมัติให้ตัดจำหน่ายหนี้สูญ

การตรวจสอบการจ่ายคืนค่าหุ้นกรณีสมาชิกลาออกแล้วนำค่าหุ้นจ่ายคืนสมาชิก การจัดการบัญชีเงินฝากกรณีเจ้าของบัญชีเสียชีวิต การคำนวณดอกเบี้ยเงินฝากและการผิดเงื่อนไขการฝากเงินและถอนเงินเทียบกับใบสำคัญรับและจ่ายเงิน พบว่ามีการแสดงรายละเอียดสรุปรายการต่าง ๆ ตามเอกสารหลักฐานประกอบของแต่ละรายการได้ถูกต้องและเป็นไปตามระเบียบของสหกรณ์ การสุ่มตรวจและตรวจนับเงินสดประจำวันพบว่าครบถ้วนถูกต้อง

3.2 ด้านการควบคุมภายในและการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลระบบสารสนเทศของสหกรณ์

การควบคุมภายในของสหกรณ์รอบปีบัญชี 2566 อยู่ในเกณฑ์ที่ดี มีโครงสร้างการแบ่งส่วนงานและหน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจน มีการปรับกระบวนการทำงานและพัฒนาประสิทธิภาพของคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบไฟลัเวอร์ให้ทันสมัยและปลอดภัย

สหกรณ์มีการกำหนดแผนงานในการสำรองข้อมูลเป็นประจำทุกเดือน และจัดทำแผนฉุกเฉินรองรับเมื่อเกิดปัญหาที่ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และทำการทดสอบแผนฉุกเฉินอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ซึ่งอยู่ในระหว่างกำหนดวันซ้อมแผนในปี 2567

3.3 ด้านการควบคุมและดูแลทรัพย์สินของสหกรณ์

ตรวจสอบความมีอยู่จริงของสินทรัพย์เทียบกับรายการทางบัญชี รายการย่อแสดงสินทรัพย์และหนี้สิน พบว่ามีอยู่จริงและครบถ้วนถูกต้อง ด้านรายจ่ายของสหกรณ์เป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์การดำเนินการของสหกรณ์ และอยู่ภายใต้งบประมาณที่กำหนดไว้

3.4 ด้านความสอดคล้องของการปฏิบัติงานตามระเบียบ ข้อบังคับ มติที่ประชุมและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

การปฏิบัติงานและการดำเนินงานของสหกรณ์สอดคล้องกับระเบียบ ข้อบังคับ มติที่ประชุมและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ระหว่างปีได้มีการปรับปรุงระเบียบสหกรณ์ใหม่แล้วเสร็จบางส่วนและบางส่วนอยู่ระหว่างปรับปรุงนำเสนอคณะกรรมการพิจารณาซึ่งทางคณะผู้ตรวจสอบฯ จะได้ทำการตรวจสอบตามระเบียบใหม่ในปีบัญชี 2567 ต่อไป

การตรวจสอบระบบการดำเนินงานและการปฏิบัติตามกฎหมาย ปง.พบว่ามีกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติที่สอดคล้องกับกฎหมายที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน มีการดำเนินการตามนโยบายและแนวปฏิบัติแล้วเสร็จเป็นส่วนใหญ่ มีเพียงส่วนน้อยที่อยู่ระหว่างดำเนินการ

3.5 ด้านการบริหารงานทั่วไป

สหกรณ์มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินการเป็นประจำทุกเดือนตั้งแต่ครั้งที่ 1 ในเดือนธันวาคม 2565 จนถึงครั้งที่ 10 ในเดือนกันยายน 2566 มีการนำเสนอวาระการประชุม การชี้แจงข้อมูล การวิเคราะห์ปัญหา การพิจารณา และการกำหนดแนวทางแก้ไข ตลอดจนติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ การอนุมัติรับสมัครเข้าเป็นสมาชิก การอนุมัติให้ลาออก และการให้ออกจากสหกรณ์ ถูกต้องสอดคล้องกับระเบียบและข้อบังคับของสหกรณ์ฯ

ระหว่างปีได้นำผลการดำเนินงาน รายรับ รายจ่ายและกำไรที่เกิดขึ้นจริงเปรียบเทียบกับประมาณการหรืองบประมาณที่วางไว้อย่างสม่ำเสมอ การดำเนินการโดยทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ที่ดี มีการปรับปรุงระเบียบต่าง ๆ ที่ใช้ในสหกรณ์ให้เป็นปัจจุบัน

3.6 ด้านการบริหารความเสี่ยง

สหกรณ์จัดประเภทความเสี่ยงของสหกรณ์ออกเป็น 5 ด้านคือ (1) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (2) ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ (3) ความเสี่ยงด้านการฝาก-การลงทุน (4) ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (5) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการ ระหว่างปีมีการจัดทำคู่มือบริหารความเสี่ยง แผนการบริหารความเสี่ยง ติดตามทบทวนแผนและผลการบริหารความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอและรายงานให้ที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการเพื่อทราบ

3.7 ด้านการบริหารสินเชื่อ

ในรอบปีบัญชีที่ผ่านมาสหกรณ์ฯ ให้เงินกู้แก่สมาชิกเท่านั้น การกำหนดและการปฏิบัติในการให้กู้ยืมเป็นไปตามข้อบังคับและระเบียบของสหกรณ์ เอกสารหลักฐานแสดงการเป็นหนี้ การค้ำประกัน และเอกสารประกอบถูกต้อง ครบถ้วนและสมบูรณ์

การบริหารและติดตามหนี้ สหกรณ์มีเจ้าหน้าที่ คณะกรรมการและอนุกรรมการที่มีความรู้ความสามารถทางด้านกฎหมาย สามารถดำเนินการฟ้องร้องคดีและดำเนินการตามกฎหมาย ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การสืบทรัพย์และบังคับคดีกับลูกหนี้ตามคำพิพากษาทำได้ยากขึ้นเนื่องจากข้อกำหนดของกฎหมายในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลที่มาของรายได้ของลูกหนี้ และลูกหนี้ส่วนมากหลีกเลี่ยงที่จะถือครองทรัพย์สินในชื่อตนเอง สหกรณ์ยังคงมุ่งมั่นและจัดทำแผนในการสืบทรัพย์ลูกหนี้ตามคำพิพากษาเป็นระยะ ๆ เพื่อติดตามความเคลื่อนไหวทรัพย์สินของลูกหนี้ภายในกำหนดอายุความ 10 ปี

3.8 ด้านการลงทุน

การลงทุนของสหกรณ์สอดคล้องตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 62 และประกาศคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ เรื่อง ข้อกำหนดการฝากหรือลงทุนอย่างอื่นของสหกรณ์ พ.ศ.2563 และอยู่ในกรอบการลงทุนที่เสนอให้ที่ประชุมใหญ่อนุมัติ โดยปัจจุบันการลงทุนของสหกรณ์มีดังนี้ (1) เงินฝากชุมชนสหกรณ์ฯ (2) หุ้นบริษัท TOP, GPSC (3) หุ้นสามัญบริษัท PTT, PTTGC, TOP (4) หุ้นชุมชนสหกรณ์ฯ (5) หุ้นบริษัทสหประกันชีวิต

จากการตรวจสอบเอกสารสิทธิ์ของเงินลงทุน พบว่ามีอยู่จริง ครบถ้วนและเป็นกรรมสิทธิ์ของสหกรณ์ออมทรัพย์ ธุรกิจก๊าซ ปตท. จำกัด

ปัจจุบันสหกรณ์มีจำนวนเงินรับฝากจากสมาชิกและทุนเรือนหุ้นที่เพิ่มขึ้นทุกปี ในขณะที่ปริมาณความต้องการเงินกู้ของสมาชิกมีอยู่อย่างจำกัด ทำให้สหกรณ์มีเงินที่ต้องบริหารมากขึ้น คณะกรรมการดำเนินการได้ร่วมกันทำงานอย่างเต็มที่เพื่อศึกษาและมองหาโอกาสอื่น ๆ ในการลงทุน เพื่อให้ได้ผลตอบแทนที่เหมาะสม ปลอดภัยและมั่นคงพร้อมทั้งควบคุมปริมาณเงินฝากและทุนเรือนหุ้นให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม

3.9 ด้านการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของสหกรณ์

ในรอบปีบัญชีที่ผ่านมาสหกรณ์ฯ ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเฉลี่ยรายเดือนที่ประมาณร้อยละ 45-60 ซึ่งสอดคล้องตามที่กำหนดในกฎกระทรวงว่าด้วยการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของสหกรณ์ พ.ศ. 2550 ที่กำหนดให้สหกรณ์ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 1 และไม่เกินร้อยละ 20 ของยอดเงินฝากทั้งหมด และประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง การกำหนดอัตราการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของสหกรณ์ เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2550 ที่กำหนดให้สหกรณ์ต้องดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเฉลี่ยรายเดือนอัตราไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 1 ของยอดเงินฝากทั้งหมดโดยไม่ได้กำหนดขึ้นสูงไว้

4. สรุปข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบกิจการ

การดำเนินงานของสหกรณ์ในรอบปีบัญชี 2566 เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส มีระบบการควบคุมภายในที่ดี ตลอดจนการปฏิบัติงานเป็นไปตามข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง กฎหมายและมติที่ประชุม มีมาตรฐานการเงินและการบัญชีที่ถูกต้อง เหมาะสม ผู้ตรวจสอบกิจการได้ให้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะสำหรับการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสหกรณ์ฯ และได้จัดทำรายงานการตรวจสอบกิจการเสนอต่อคณะกรรมการดำเนินการในการประชุมในแต่ละเดือน ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการและฝ่ายจัดการได้รับทราบข้อสังเกตและข้อเสนอแนะดังกล่าวเพื่อนำไปแก้ไขปรับปรุงในด้านต่าง ๆ ด้วยการประสานความร่วมมือและการให้เกียรติคณะผู้ตรวจสอบกิจการในการทำงานร่วมกันอย่างดี

ด้วยระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ พ.ศ 2563 หมวด 4 ข้อ 22 ได้กำหนดให้ผู้ตรวจสอบกิจการติดตามผลการดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่อง ข้อสังเกตของสหกรณ์ ไว้ในรายงานผลการตรวจสอบกิจการด้วย

ผู้ตรวจสอบกิจการจึงได้ตรวจติดตามผลการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงของสหกรณ์ ซึ่งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะส่วนใหญ่สหกรณ์ฯ ได้มีการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงแล้ว และมีบางส่วนอยู่ในระหว่างการดำเนินการ ทั้งนี้สรุปประเด็นข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบกิจการและการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงสรุปตามเอกสารแนบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นายพิพัฒน์ ทรงอักษร)

ประธานคณะผู้ตรวจสอบกิจการฯ

(นายบรรกฤษฏ์ ฉากพิมายทวีกุล)

คณะผู้ตรวจสอบกิจการฯ

(นายประมวล จำปาทอง)

เลขานุการคณะผู้ตรวจสอบกิจการฯ